

Faktablad

MSB Forskning

Publ.nr MSB2353 – maj 2024

”Mothership” eller ”Drip-and-Ship”? Ny metod för behandling av stroke ställer nya krav på sjukvårdslogistiken

Trombektomi är en relativt ny behandlingsmetod vid stroke, orsakat av en blodpropp i hjärnan. Den kan dock bara utföras på speciella sjukhus. Därför är det viktigt att avgöra vid vilka sjukhus detta ska vara möjligt för att få högsta möjliga kostnadseffektivitet, och om man ska köra patienter med misstänkt blodpropp direkt till sådana sjukhus, eller till ett närmare sjukhus för initial undersökning och behandling.

Vid trombektomi går en läkare in via blodkärlen och tar bort blodproppen fysiskt med hjälp av tunna verktyg. Ett sådant specialistgrepp kan dock bara utföras på högspecialiserade sjukhus. Det är nödvändigt att ett sådant sjukhus har ett visst antal ingrepp per år för att kunna upprätthålla kompetensen. Innan trombektomi görs trombolys, d.v.s. läkemedel ges för att lösa upp blodproppen. Först måste det dock konstateras att det inte är frågan om en hjärnblödning (då är trombolys direkt olämpligt), vilket kan göra genom skiktröntgen av patientens skalle.

Inom ramen för detta projekt studerades hur tiden till trombolys och trombektomi påverkar utfallet för patienten. Detta har sedan legat till grund för en analys av vid vilka, och hur många, sjukhus i Sverige man bör kunna utföra trombektomi. Även om man ska köra patienter direkt till dessa (”Mothership” princip) eller först till ett närmare sjukhus för skiktröntgen och trombolys (”Drip-and-Ship”).

Resultaten visar bland annat att det är kostnadseffektivt att kunna erbjuda trombektomi vid Sveriges samtliga sju universitetssjukhus, att ambulanshelikopter är ett bra komplement till vägambulanser, och att en optimal placering av trombektomi-center och ambulanshelikoptrar kan ge stora hälsomässiga vinster.

Kontakta oss:
Tel: 0771-240 240
registrator@msb.se
www.msb.se

TROMBOPT – Optimering av trombektomibehandling

Projektet genomfördes av CARER
– Centrum för forskning inom
respons- och räddningssystem
- vid Linköpings universitet.

Projektet är ett av många inom
forskningsprogrammet Effektiva
Räddningsinsatser på Framtidens
Skadepplats. Programmet finansieras
av MSB.

För mer information, kontakta
Tobias Andersson Granberg
tobias.andersson.granberg@liu.se.

Mer information finns även på
www.liu.se/forskning/carer.

Projektmedlemmar

Nicklas Ennab Vogel,
HBMV, Linköpings universitet.

Lars-Åke Levin,
HBMV, Linköpings universitet.

Tobias Andersson Granberg,
ITN, Linköpings universitet.

Läs mer

Ennab Vogel N, Tattlisumak T, Wester P, et al.
Prediction modelling the impact of onset to treatment time on the modified Rankin Scale score at 90 days for patients with acute ischaemic stroke. *BMJ Neurology Open* 2022;4:e00031.

Ennab Vogel N, Wester P, Andersson Granberg T, et al.
Optimized density and locations of stroke centers for improved cost effectiveness of mechanical thrombectomy in patients with acute ischemic stroke. *Journal of NeuroInterventional Surgery*. Published Online First: 18 April 2023.

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap